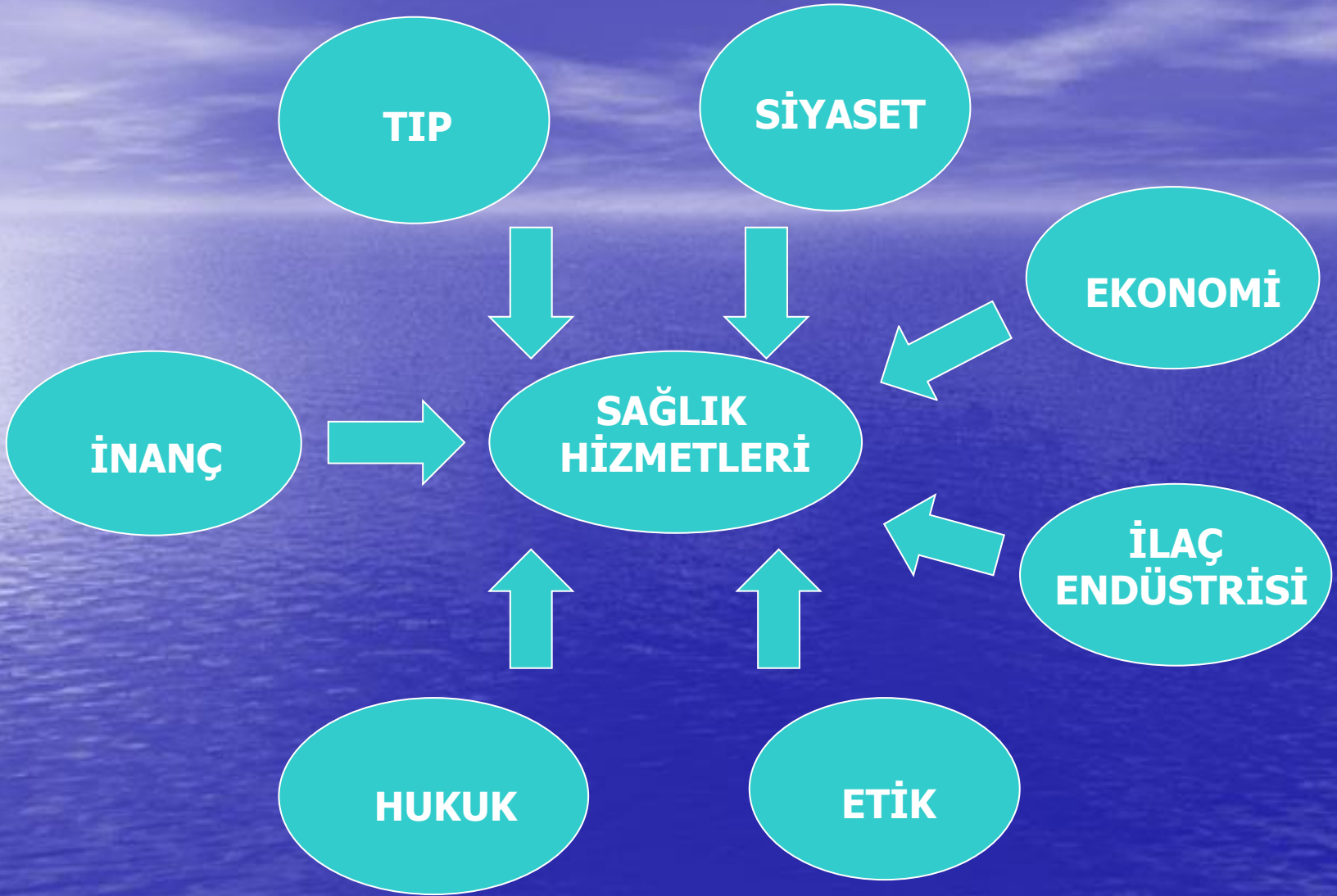

Prof.Dr. Ahmet Nezh KÖK
Atatürk Üniversitesi
Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanı

Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu
Erzurum Adli Tıp Grup Başkanı

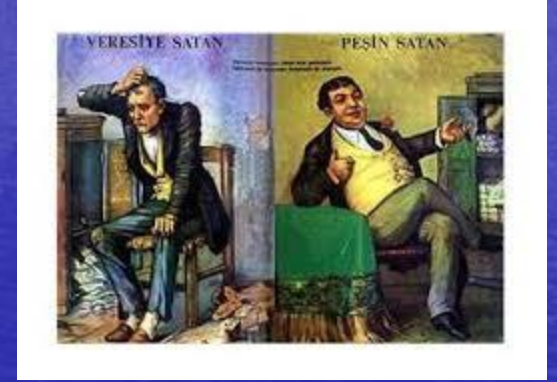
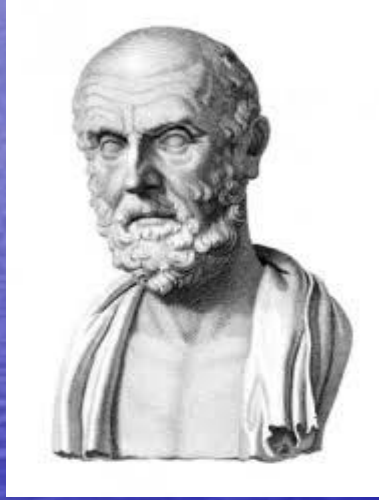
Yüksek Sağlık Şurası Onursal Üyesi

TIPTA BİLİNMESİ GEREKEN ÖNCÜLLER

Hekim –Hasta İlişkisinin Anlamı

Hasta hekim ilişkisinin hukuki mahiyeti?

Doktrinde kabul edilen görüş; vekalet sözleşmesi hükümlerinin uygulanacağını kabul etmektedir.

ÖZEN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yargıtay 13.HD., 04.03.1994 tarih
ve E.1994/8557 K.1994/2138
sayılı kararı

TIPTA BİLİNMESİ GEREKEN ÖNCÜLLER

HEKİM

HASTA

İnsan Hakları

Konsültasyon

Endikasyon

Standardizasyon

Komplikasyon

Hayatın Tıpsallaşması

**Aydınlatılmış
onam**

**Sağlık
Okuryazarlığı**

TIP ETİĞİ

**KANITA DAYALI
TIP**

TIP HUKUKU

TIPTA BİLİNMESİ GEREKEN ÖNCÜLLER

YAŞAM HAKKI

SAĞLIK

TIP

İNSAN HAKLARI

HASTA HAKLARI

**TTB
HEKİMLİK MESLEK
ETİK İLKELERİ Madde 13**

**BİLGİSİZLİK
DENEYİMSİZLİK
İLGİSİZLİK**

MEDİKAL MALPRAKTİS

JUNCTION OF FAIL

**BAKANLIKLARA BAĞLI, İLGİLİ, İLİŞKİLİ KURUM VE
KURULUŞLAR İLE DİĞER KURUM VE KURULUŞLARIN
TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ**

<i>Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sayısı</i>	: 4
<i>Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi - Sayısı</i>	: 15/7/2018 - 30479

BİRİNCİ BÖLÜM
Adli Tıp Kurumu

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Bölümün amacı, Adli Tıp Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kuruluş

MADDE 2- (1) Adalet işlerinde bilirkişilik görevi yapmak, adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı programları ile görev alanına giren konularda diğer adli bilimler alanlarında sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek ve bunlara ilişkin eğitim programları uygulamak üzere Adalet Bakanlığına bağlı Adli Tıp Kurumu kurulmuştur.

(2) Adalet Bakanlığınca Kuruma bağlı olarak Adli Tıp Kurumu grup başkanlıkları veya şube müdürlükleri kurulabilir. Adli Tıp Kurumu grup başkanlıkları bünyesinde bir veya daha çok adli tıp ihtisas dairesi bulunur.

Görev

MADDE 3 - (1) Adli Tıp Kurumunun görevleri şunlardır:

a) Mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar ile Kurumun uygun gördüğü alanlarda kamu kurum ve kuruluşları tarafından gönderilen adli tıpla ilgili konularda bilimsel ve teknik görüş bildirmek.

b) Adli tıp uzmanlığı ve yan dal uzmanlığı eğitimini tıpta uzmanlık mevzuatına uygun olarak vermek.

c) Adli tıp ve adli bilimler alanlarında çalışmalarını yürütmek üzere seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek, bunlara ilişkin eğitim programları uygulamak ve ilgili kurum, kuruluş ve kurulların hazırlayacakları adli tıpla ilgili eğitim programlarının yapılmasına ve yürütülmesine yardımcı olmak.

ç) Adli tıp hizmetlerinin görülmesi sırasında yapılması zorunlu sağlık hizmetlerini vermek.

İhtisas Kurullarının görevleri MADDE 17 - (1)
İhtisas Kurullarının görevi bu Bölümün
kapsamına giren işlerde;

f) Adlî Tıp Yedinci İhtisas Kurulu; ölümle sonuçlanmayan tıbbî uygulama hatalarına ilişkin işler hakkında bilimsel ve teknik görüşlerini bildirir.

g) Adlî Tıp Sekizinci İhtisas Kurulu; ölümle sonuçlanan tıbbî uygulama hatalarına ilişkin işler hakkında bilimsel ve teknik görüşlerini bildirir.

**ADLİ TIP KURUMU BAŞKANLIĞINA
TIBBİ UYGULAMA HATASI İDDİASI İLE GELEN
ŞUBAT 2021 YILI GÖRÜŞÜLMİYİ BEKLEYEN MEVCUT DOSYA İSTATİSTİĞİ**

NO	KURULU	BEKLEYEN DOSYA SAYISI	YÜZDE (%)
1	ADLİ TIP 7. İHTİSAS KURULU (ÖLÜMSÜZ TIBBİ UYGULAMA VAKALARI)	1.783	% 61.22
2	ADLİ TIP 8. İHTİSAS KURULU (ÖLÜMLÜ TIBBİ UYGULAMA VAKALARI)	826	% 28.36
3	ADLİ TIP 3.ÜST KURULU (ÖLÜMLÜ + ÖLÜMSÜZ)	303	% 10.40
4	TOPLAM BEKLEYEN DOSYA SAYISI	2.912	%100

PROF.DR. AHMET NEZİH KÖK

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanı ERZURUM

Dava Edilmenin Dayanılmaz Ağırlığı

Yüce Yaradan tarafından kendisine verilen en önemli ve en değerli hediye olan yaşamını devam ettirmek çabası içindeki insanın tarihine baktığımızda, öncelikli olarak tıp etkinlik alanını ve hekimlik mesleğini görürüz. Yaşamın kalitesini artıran en önemli öncül olarak kabul gören sağlığın korunması ve bozulan sağlığın yeniden tesis edilmesi faaliyeti olarak tanımlayacağımız tıp etkinlik alanının en önemli başrol oyuncusu hekimdir. Hekim, üstlendiği bu rolle her dönemde eş az görülür bir saygınlığına da muhatabı olmuştur. Hatta bu saygınlık insanlık tarihinin ilk yıllarında ilahi bir nitelik bile taşımıştır. Yunan mitolojisine baktığımızda yılan dolanmış asası ile Asklepios, tanrılaştırılmış en önemli hekim figürüdür. Mitolojik tıptan felsefi tıp sürecine geçişte tıp ve hekim ilahi boyuttan beşeri düzeye indirilmiştir. Evreni ve Dünya'yı anlama sürecinde ortaya çıkan düşünsel faaliyetler Empedokles'de, evrenin dört ana maddesi olarak ateş-su-hava-toprağı ön plana çıkarırken bilimsel tıbbın kurucusu Hipokrat, insanı evrenin küçük bir modeli olarak tanımlayarak Empedokles'in dört ana maddesini insanda kan, balgam, kara safra ve sarı safra olarak dört sıvıya dönüştürmüş, sağlığı bu sıvıların dengede olması olarak, hastalığı ise bu sıvılarda ortaya çıkan

Bilgilendirilmiş Rıza Medikal Malpraktis Konusu Olur mu?

Will the Informed Consent be the Subject of Medical Malpractice?

© Ahmet Nezh KÖK*

*Adli Tıp AD,
Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Erzurum, TÜRKİYE

Yazışma Adresi/Correspondence:
Ahmet Nezh KÖK
Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Adli Tıp AD,
Erzurum, TÜRKİYE
anezhkok@gmail.com

ÖZET Batı Avrupa düşünce tarihinde ortaya çıkan Rönesans-Reform hareketleri ve 17.yüzyılın akılcı felsefesinden sonra gelen Aydınlanma Dönemi'nin, sosyolojik anlamda ortaya koyduğu düşünce farklılığının başta pozitif hukuk olmak üzere yansımalarının en önemli katkı değeri, tıp etkinlik alanında hekim-hasta ilişkisinin anlamında görülmüştür. İlk kez 1981 yılında Lizbon'da yayınlanan Bildirge'de yer alan hastanın kendi geleceğini belirleme hakkı (Right to self-determination), gelişen süreçte hekimlik uygulamalarında öngörülemeyen bir değere taşınmıştır. Hekimlere karşı açılan hatalı tıbbi uygulama (medikal malpraktis) davalarında iddia edilen kayda değer hususlardan birisi hekimin hastasını ya da gerekli hallerde hasta yakınlarını bilgilendirme yükümlülüğünü ya hiç ya da usulüne uygun olarak yerine getirmemiş olmasıdır. Bu makalede hedeflenen amaç, hekimin hastasına yapmayacağı, eksik yapacağı ya da yapacağı bilgilendirme sonrası hastasından alması gerektiği rızanın, hatalı tıbbi uygulama (medikal malpraktis) iddialarında yerinin ne olması gerektiğine ilişkin, uygulamaya aykırı bir düşüncenin tartışmaya açılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Bilgilendirilmiş onam; uygulama yönetimi, tıbbi; idari para cezası; kişisel özerklik

ABSTRACT The most important contribution of the reflections of the difference in thought which is revealed in the sociology of the Enlightenment Period after the Renaissance-Reform movements and the rational philosophy of the 17th century in the history of Western Europe, especially in positive law, has been seen in the meaning of the physician-patient relationship in the field of medicine activity. The right to self-determination, which was first included in the Declaration published in Lisbon in 1981, has moved to an unpredictable level in medical practice. One of the important issues claimed in the cases of medical malpractice against physicians is that the physician does not have the obligation to inform his/her patient or relatives of the patients where necessary. The aim of this article is to discuss the notion of an unconventional practice about what the physician should take from his/her patient consent after informing his/her patient about the medical malpractice.

Keywords: Informed consent; practice management, medical; administrative fines; personal autonomy

İnsana verilen en güzel ve en önemli armağan olan yaşam, hak olarak da tüm insan haklarının ön şartıdır. Yaşamın devamlılığı çabasında yaşamın kalitesinin artırılması bilimin ve teknolojinin sayesinde gerçekleşmektedir. Yaşam kalitesinin en önemli kriteri ise sağlıklıdır. Yaşamın sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi yaşamın kalitesini üst düzeyde artırmaktadır. Bu nedenle ilk insanla birlikte sağlığın korunması en önemli bir çaba olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çaba bilimsel bir etkinlik alanı olarak adlandırılır. Tıp...

Yaşamın kalitesinin artırılması bağlamında ağrının ve acının dindirilmesi şeklinde başlayan tıp etkinlik alanının her dönemde en önemli sükeleri hasta ve hekim olmuştur. Asklepios ile özdeşleşen mitolojik tıp, günümüze kadar ulaşan tıp motiflerinin de ortaya çıktığı bir dönem olarak hekimin tanrısal güç taşıdığı döneme ait-

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:
Kök AN. Bilgilendirilmiş rıza medikal malpraktis konusu olur mu? Erkol ZZ, Doğramacı YG, editörler. Tıp Hukuku. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2019. p.45-52.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Sağlık Durumu İle İlgili Bilgi Alma Hakkı

Bilgilendirmenin Kapsamı

Madde 15- (Başlığı ile birlikte değişik:RG-8/5/2014-28994)

Hastaya;

- Hastalığın muhtemel sebepleri ve nasıl seyredeceği,
- Tıbbi müdahalenin kim tarafından nerede, ne şekilde ve nasıl yapılacağı ile tahmini süresi,
- Diğer tanı ve tedavi seçenekleri ve bu seçeneklerin getireceği fayda ve riskler ile hastanın sağlığı üzerindeki muhtemel etkileri,
- Muhtemel komplikasyonları,
- Reddetme durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel fayda ve riskleri,
- Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,
- Sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,
- Gerektiğinde aynı konuda tıbbî yardıma nasıl ulaşabileceği, hususlarında bilgi verilir.

Kayıtları İnceleme

Madde 16- Hasta, sağlık durumu ile ilgili bilgiler bulunan dosyayı ve kayıtları, doğrudan veya vekili veya kanuni temsilcisi vasıtası ile inceleyebilir ve bir suretini alabilir. Bu kayıtlar, sadece hastanın tedavisi ile doğrudan ilgili olanlar tarafından görülebilir.

Kayıtların Düzeltmesini İsteme

Madde 17- Hasta; sağlık kurum ve kuruluşları nezdinde bulunan kayıtlarında eksik, belirsiz ve hatalı tıbbi ve şahsi bilgilerin tamamlanmasını, açıklanmasını, düzeltilmesini ve nihai sağlık durumu ve şahsi durumuna uygun hale getirilmesini isteyebilir.

Bu hak, hastanın sağlık durumu ile ilgili raporlara itiraz ve aynı veya başka kurum ve kuruluşlarda sağlık durumu hakkında yeni rapor düzenlenmesini isteme haklarını da kapsar.

Bilgi Vermenin Usulü

Madde 18- (Değişik:RG-8/5/2014-28994)

Bilgi, mümkün olduğunca sade şekilde, tereddüt ve şüpheye yer verilmeden, hastanın sosyal ve kültürel düzeyine uygun olarak anlayabileceği şekilde verilir.

Hasta, tıbbi müdahaleyi gerçekleştirecek sağlık meslek mensubu tarafından tıbbi müdahale konusunda sözlü olarak bilgilendirilir. Bilgilendirme ve tıbbi müdahaleyi yapacak sağlık meslek mensubunun farklı olmasını zorunlu kılan durumlarda, bu duruma ilişkin hastaya açıklama yapılmak suretiyle bilgilendirme yeterliliğine sahip başka bir sağlık meslek mensubu tarafından bilgilendirme yapılabilir.

Hastanın kendisinin bilgilendirilmesi esastır. Hastanın kendisi yerine bir başkasının bilgilendirilmesini talep etmesi halinde, bu talep kişinin imzası ile yazılı olarak kayıt altına alınmak kaydıyla sadece bilgilendirilmesi istenilen kişilere bilgi verilir.

Hasta, aynı şikayeti ile ilgili olarak bir başka hekimden de sağlık durumu hakkında ikinci bir görüş almayı talep edebilir.

Acil durumlar dışında, bilgilendirme hastaya makul süre tanınarak yapılır.

Bilgilendirme uygun ortamda ve hastanın mahremiyeti korunarak yapılır.

Hastanın talebi halinde yapılacak işlemin bedeline ilişkin bilgiler sağlık hizmet sunucusunun ilgili birimleri tarafından verilir.

Bilgi Verilmesi Caiz Olmayan ve Tedbir Alınması Gereken haller

Madde 19- Hastanın manevi yapısı üzerinde fena tesir yapmak suretiyle hastalığın artması ihtimalinin bulunması ve hastalığın seyrinin ve sonucunun vahim görülmesi hallerinde, teşhisin saklanması caizdir.

Hastaya veya yakınlarına, hastanın sağlık durumu hakkında bilgi verilip verilmemesi, yukarıdaki fıkrada belirtilen şartlar

**TTB
HEKİMLİK MESLEK
ETİK İLKELERİ Madde 13**

**BİLGİSİZLİK
DENEYİMSİZLİK
İLGİSİZLİK**

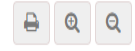
MEDİKAL MALPRAKTİS

Buradasınız

Adli Tıp

Güncellenme Tarihi 03 Nisan 2021

Adli Tıp
Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı v.2.4 (2018-2019)

İlerleme raporu v.2.4

Müfredat v.2.4, 2019

Müfredat v.2.4, 2019

TUKMOS ile görev tanımlamaları ve yetkinlikler değerlendirilmelidir.

İmzalanan Sözleşmelerin ruhuna uygun davranılmalıdır.
Standardizasyon / Muayene süresi / Performans

Hastanın ilk müracaatındaki mevcut hali ortaya konmalıdır.

Hasta ve hasta yakınının da yapması gerekenler değerlendirilmelidir.

Sağlık okuryazarlığı mutlaka artırılmalıdır.

Sorunun kesin çözülmesi rücu davası açılıp açılmamasına indirgenemez

**Hukuki Uyuşmazlıkta
Otopsi ne için Yapılır?**

**Kişinin kesin ölüm sebebini belirlemek
Ölümün bu nedenle meydana gelmesinde
hekimin rolünü belirlemek**

Ölümlü medikal malpraktis iddialarında sorunlar

- 1) Şikayetlerin ölümün hemen sonrasında değil zaman içerisinde olması**
- 2) Otopsi ve feth-i kabir işlemlerinin kabul görmemesi**
- 3) Otopsinin zamanında hiç ya da standartlara uygun yapılmaması.**
- 4) Ölen hastanın tıbbi bilgi ve belgelerine ulaşılmasında yaşanan sıkıntılar**

Davaları Önlemek İçin Neler Yapılmalıdır?

Devlete (Yasama / Yürütme/ Yargı) düşen görevler

Kamu ve Özel sektöre düşen görevler

Medyaya düşen görevler

Hekime düşen görevler

Sağlık Hizmetlerinin bir ekip iŐi olduğu unutulmamalıdır.

Bir filmde başarı yalnızca baş rol oyuncularına bağlı değildir.